

Marimekko

– historien om et nordisk brand

Tekstil- og tøjfirmaet Marimekko er en af Finlands mest kendte designvirksomheder. Firmaet blev grundlagt i 1951 af den visionære, designuddannede Armi Ratia (1912-1979).

Annika Rimala: "Piilo"-kjole, "Linssi", mønster af Kaarina Kellomäki, 1966, foto: Marimekko.

Marimekkos farvestærke bolig- og beklædningstekstiler og modedesign blev – og er – kendt i hele verden og var stærkt medvirkende til at revolutionere moderne trykte stoffer og beklædningsdesign i 1950-60'erne.

Gennem et ihærdigt samarbejde mellem industrien og kunsthåndværket skabte Finland en designprofil, der er kendetegnet af på én gang enkle former, materialebevidsthed og ornamentik. Det skete med arkitekter og designere som Alvar Aalto, Kaj Franck, Tapio Wirkkala og Timo Sarpaneva, der bl.a. virkede ved glasværket Iittala og keramikfabrikken Arabia.

Marimekko var fra sin etablering forud for sin tid, ikke blot med de udfordrende, stormønstrede stoffer i klare farver og med sit ukonventionelle modedesign, men også i sin ledelsesstrategi. Firmaet har altid været ledet af kvinder. Armi Ratia ledede Marimekko indtil sin død i 1979, og selvom hun egenhændigt tog de store beslutninger, formåede hun alligevel at fremelske en sprudlende og kreativ atmosfære for sine designere.

Armi Ratia udviklede sammen med designeren Vuokko Nurmesniemi op gennem 1950'erne en modestrategi, der drejede sig om at skabe tøj til de selvstændige, frigjorte kvinder.

Tøjet blev designet i naturmaterialer inspireret af funktionalismens idéer om enkelhed, komfort og tidløshed. Men Marimekkos design har haft en lang tids fascinationskraft, fordi det udgør et sammensat univers. Marimekko trækker på meget forskelligartede inspirationskilder: abstrakt kunst, popkunst, ornamentik, byliv, funktionalisme, eksotisme, renhed – modsatrettede elementer, der giver Marimekkos design en særlig rigdom.

Kundekredsen var oprindeligt kvinder, for hvem modetrends ikke havde så stor betydning, som ikke ville bruge for megen tid på tøj, men som på den anden side gerne ville have tøj, der var behageligt at have på og som var utraditionelt. Det lykkedes for Marimekko i en sådan grad, at tøjet blev en slags intellektuel uniform i 1960'erne.

På det tidspunkt var Marimekko også begyndt at arbejde med tøj til mænd. Marimekko har i det nye årtusind oplevet en fornyet interesse, og nogle af de ældre designs er blevet genoptrykt til glæde for et nyt og ungt publikum. Enkelte af disse designs som f.eks. Majja Isolas berømte valmønstre Unikko/Poppy fra 1965 er blevet redesignet i ti nye farver af datteren Kristina Isola i 2003. Firmaets designstrategi har fået fornyet styrke gennem nye designere som Ritva Falla og Teresa Moorhouse, der har genfundet tidligere tiders på én gang både enkle og samtidig udfordrende udtryk.

Majja Isola: "Unikko" mønster, 1964, tryk på Bomuld, foto: Marimekko.

Maijo Isola: "Keisarinkruunu" mønster 1966. Bomuld.

Grundlæggelsen af Marimekko

Marimekkos historie begynder i efterkrigstidens Finland. Denne genopbygningsperiode var præget af et stort behov for nye varer og design. Firmaet blev grundlagt af Armi Ratia, der havde studeret på Helsinki Institut for Industrielt Design 1932-1935.

Inspireret af læreren Arthur Brummer var hun optaget af at bringe kunst, kunsthåndværk og industriproduktion sammen i et frugtbart, eksperimenterende møde.

Da Armi Ratia var færdig med sin uddannelse, vendte hun tilbage til hjembyen Keralia. Her startede hun en virksomhed med vævede tekstiler til møbler og boligen.

I 1939 invaderede russerne Keralia, og mange indbyggere måtte flytte til andre dele af landet. Armi Ratia flyttede tilbage til Helsinki og arbejdede syv år på et reklamebureau. I 1949 overtog hun sammen med sin mand, Viljo Ratia, en lille tekstilvirksomhed ved navn Printex, som blandt andet producerede blomstermønstrede tekstiler.

I 1951 startede hun firmaet Marimekko. Selve ordet Marimekko er sammensat af ordet mekko, der på finsk betyder "en lille piges kjole", og Mari, der er et anagram for "Armi" – altså Marimekkos grundlægger Armi Ratia.

Armi Ratia satsede med Marimekko på at skabe en form for gesamt-kunstværk, med både tøj og møbeltekstiler. Marimekko åbnede den første butik i 1953. Snart fulgte en række af andre butikker, først i Finland og siden i udlandet. Marimekko kom også snart med på internationale udstillinger som f.eks. Design in Scandinavia i 1954 og Milano-triennalerne i 1954 og 1957. Fra 1953 promoveredes designet også i USA.

Marimekko var i progressiv vækst fra 1950'erne til slutningen af 1970'erne, hvor det begyndte at gå ned ad bakke. I dag er firmaet igen inde i en succesfuld vækstperiode.

Carl Larsson: "Familiejul ved Sundholm". Sverige, 1903. Akvarel. Foto: Marimekko.

Marimekkos inspirationskilder

Armi Ratia hentede stor inspiration fra svensk kunstindustri, der satte fokus på det komfortable og smukke hjem. Hun var inspireret af Gregor Paulssons idé om, at kunstindustriens opgave er at skabe bedre hverdagsvarer. Denne svenske forståelse for at skabe et komfortabelt og smukt hjem kommer også til udtryk i maleren Carl Larssons bog *Ett hem i Dalarna* (1897), som har haft stor betydning for indretningskulturen i Sverige og Finland med tekstiler og møbler i et enkelt og lyst design.

En anden stor inspirationskilde for Marimekko var NK:s Textilkammare, der blev skabt af stormagasinet Nordiska Kompaniet i Stockholm. Textilkammaret var et tekstilstudio, ledet af den anerkendte svenske tekstilkunstner Astrid Sampe (1909-2002). Dette studio kom til at stå bag en lang række banebrydende tektildesigns, bl.a. af danske Arne Jacobsen. Astrid Sampe skabte også selv en række tekstiler, der udmærker sig ved deres kontrollerede, geometriske mønstre og dynamiske farvesammensætninger.

Den svenske tekstildesigner Viola Gråsten (1910-1994), som blev født i Finland, var en af Armi Ratias yndlingsdesignere. Hun blev ansat af Astrid

Viola Gråsten: "Oomph" mønster, Nordiska Kompaniet, Stockholm, 1952, foto: Rösska Museet, Göteborg, Sverige.

Raoul Dufy: "Grand Feuillages", mønster for Bianchini-Férier, ca. 1920, Victorian and Albert Museum. Foto: Victorian and Albert Museum.

Sonia Delaunay, tegning til tekstilt mønster, 1920'erne. Fra Sonia Delaunay, "Tapis et Tissus", L'art international d'aujourd'hui, vol 15 plate 13.

Sampe fra Textilkammaret til at udvikle ryatæpper. I slutningen af 1940'erne kom hendes farvestærke tekstiltryk i produktion. Hun fornyede tekstilkunsten med nye "forbudte" farvesammensætninger, som ikke var set før, f.eks. blå og grøn samt orange og cerise – disse farvesammensætninger blev kaldt for "gråstenfarver". Hendes mønstre var strukturerede, men sprudlende og levende – inspireret af den abstrakte kunst.

Inspirationen fra franske kunsttekstiler

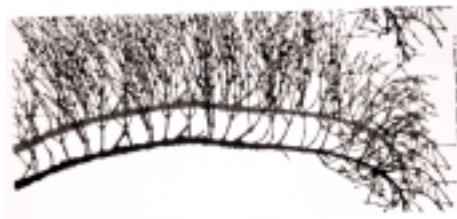
Inspirationen fra franske tekstiler ses også hos Marimekko. Den franske maler Raoul Dufy (1877-1953) skabte mange tekstildesigns, men dette aspekt af hans virke er forholdsvis ukendt. Raoul Dufy skabte mere 2000 tekstil- og kjolemønstre, først i samarbejde med modeskaberen Paul Poiret, siden i samarbejde med silkefirmaet Bianchini-Férier.

Dufy arbejdede med store abstrakte, grafiske mønstre, der er sprudlende, livfulde og organiske. Dufy havde studeret kunst hos den franske maler Pierre Bonnard og skabte en række malerier af bl.a. palmer og væddeløbsscener, der kan ses i forlængelse af impressionismen og fauvismen. Hans mønstre er livfulde og stormønstrede ligesom nogle af de vigtigste af Marimekkos tekstiler.

"Dufys tekstiler er som stråler af solskin på en varm dag; de var påvirkede af modeindustrien, med et strejf af glæde og spontanitet, som ikke var set før", skrev Sonia Delaunay i 1927.

Sonia Delaunay

En anden vigtig inspirationskilde var kunstneren Sonia Delaunays (1885-1979) tekstilmønstre. Sonia Delaunay overførte kvaliteter fra billedkunstens område til de tekstile mønstre, der herved blev mere levende og spontane i deres udtryk end de mere traditionelle tekstiler. I 1910 giftede hun sig med kunstneren Robert Delaunay. De udviklede i fællesskab den kunstneriske udtryksform orfisme (1911), som var kendt for stærke farver og geometriske former. Sonia Delaunays levende, abstrakte mønstre i klare farver og hendes idéer om at integrere mønster og kjole blev genoptaget af Marimekko 30 år senere.

Sonia Delaunay, tegning til tekstilt mønster, 1920'erne. Fra Sonia Delaunay, "Tapis et Tissus", L'art international d'aujourd'hui, vol 15 plate 13.

Maija Isola: "Sananjalka" (bregne) mønster, fra Luonto serien, 1957-1959, Foto: Marimekko.

Arne Jacobsen, "Råger i træer". trykt tekstil, 1950'erne Kunstindustrimuseet. Foto: Pernille Klemp.

MARIMEKKOSTEKSTIL OG MODE

En præsentation af Marimekko's væsentligste designere og deres design

Maija Isola

Allerede i 1949 ansatte Armi Ratia Maija Isola (1927-2001) som fuldtidsdesigner for Printex. Da hun startede Marimekko, fortsatte Maija Isola som designer. På dette tidspunkt var hun blot 22 år gammel. Maija Isola var både tekstildesigner og maler. Hendes designs, der tæller mere end 500 trykte mønstre, spillede en meget vigtig rolle i opbygningen af Marimekko. Hun var optaget af intense farver, mikromønstre og store skulpturelle mønstre. Inspirationen til disse mønstre kom i høj grad fra den moderne abstrakte kunst. I sine unge år beundrede hun Matisse, Picasso og Chagall. I 1960'erne blev hun stærkt inspireret af en række amerikanske abstrakte malere: Mark Rothko, Morris Louis, Barnett Newman og Frank Stella, som alle var optaget af det enkle, abstrakte, grafisk prægede udtryk, med fokus på fladen, formrepetition og intense farver.

Plantesilhuetter

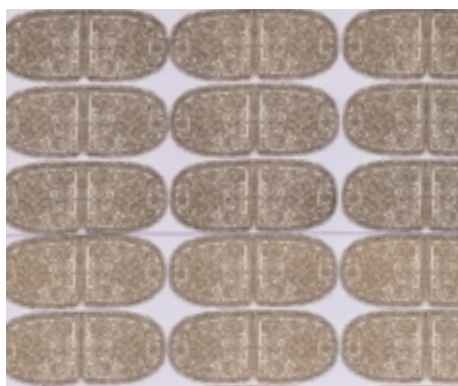
I 1957 skabte Maija Isola en serie af plantemønstre. Hun brugte en fotografisk teknik, hvor silhuetter af pressede planter bliver projekteret over på papir, som danner udgangspunkt for det afsluttende filmtryk på stof. Maija Isola arrangerede disse planteformer til mønstre og arbejdede med overlapninger, hvilket er med til at give fornemmelse af skygger og transparens. Idéen til disse naturtryk fik hun blandt andet fra sin datter, der i skolen fik til opgave at indsamle og presse planter. Denne planteserie var hendes første komplette serie af tekstiler og blev kaldt Luonto.

Arne Jacobsen, Rågeflok, brun. Trykt tekstil, Kunstindustrimuseet. Foto: Pernille Klemp

Den danske arkitekt Arne Jacobsen skabte også naturinspirerede mønstre i 1940'erne og -50'erne.

Ornamentti-serie

I slutningen af 1950'erne begyndte Maija Isola at interessere sig for russisk og slovensk folkekunst. Denne interesse for Sovjetunionen og Øst-europa var i det hele taget voksende på dette tidspunkt i Finland. Der blev udviklet programmer for kulturel udveksling mellem Finland og de slaviske lande, og der opstod en interesse for slavisk musik mm. Ornamentti-serien kan også ses som en reaktion mod modernismens rene og klare æstetik. Modernismens indtog i begyndelsen af 1900-tallet gjorde op med det fortællende ornament. Håndværket blev fortrængt af industrien, og håndens snirklede ornamenters forsvandt til fordel for den rene flade, den enkle konstruktion og den rette vinkel. Den østrigske arkitekt Adolf Loos skrev i 1908 artiklen "Ornament og forbrydelse", hvori han forudser, at den nye tidsalders masseproduktion og teknologi vil erstatte

Maijo Isola: "Tantsu" mønster, bomuldsstof, 1960, foto: Marimekko.

Maijo Isola: "Pido" mønster, bomuldsstof, 1960, foto: Marimekko.

Maijo Isola: "Fandango" mønster, bomuldsstof, 1962, foto: Marimekko.

håndværket og derigennem frisætte mennesket fra det slidsomme arbejde.

"Kulturens evolution er ensbetydende med eliminering af ornamentet fra brugsgenstanden. Ornamentet er spildt arbejdskraft og dermed spildt sundhed." (Adolf Loos i "Ornament og forbrydelse", 1908)

Enhed, konstruktionsmæssig klarhed og rationelle produktionsprocesser blev modernismens altovervejende kendetegn. Maija Isola ønskede ikke blot enhed og klarhed, men også kompleksitet, og hun så ornamentet som sådant som et komplekst fænomen. Ornamentet indeholder en værdifuld og fortællende form, der knytter an til håndværk, tradition og tydeliggørelsen af kulturelle mønstre. Maijo Isola lavede også en serie ud fra europæiske håndvævede tekstiler med barokke motiver, de såkaldte Barokki-tekstiler. I Barokki-serien ses forskellige stiliserede plantemotiver, inspireret af mønstre fra italiensk brokade fra 1700-tallet. Det barokke formsprog står i modsætning til Renæssancens og modernismens afbalancerede, afklarede, tilbageholdende og stramme formverden, der henvender sig til fornuften. Barokkens karakteristika er, at den taler til sanserne og fantasien, den vil fortrylle ved at insistere på bevægelse, dynamik, kontraster, spil mellem lys og skygge og ved at være teatralisk og dramatisk.

Makromønstre

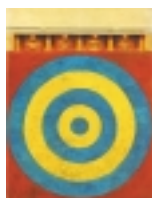
I den anden ende af Maija Isolas kunstneriske spektrum er hendes såkaldte makromønstre. Her kan Jonas-mønstre (1961), der tæller 8 designs, ses som et godt eksempel. De blev skabt, ved at Isola stod op med en lang pensel og nogle stole og udrullede papirer på en række af store borde. Imens hun arbejdede, hørte hun musik, hvilket var med til at give de kalligrafiske mønstre et spontant, rytmisk og dramatisk præg.

Arkitekt-serien

Arkitekt-serien består af en serie af makromønstre, som er skabt til boligen eller det offentlige rum. Seriens navn hentyder altså til brugen og ikke til en særlig "arkitektagtig" karakter. Mønstrene er store, farverige og spontane i deres udtryk.

Maija Isola: "Unikko", mønster, bomuldsstof, 1964, foto: Marimekko.

Jasper Johns, Skydeskive, 1955, USA, foto: www.usc.edu

Maija Isola, "Melooni" mønster, 1963, bomuldsstof, foto: Marimekko.

Unikko-mønsteret 1965

Dette populære valmuemønster skabte Maija Isola, efter at Armi Ratia i 1964 havde proklameret, at blomstermønstre ikke nogensinde skulle indgå i Marimekkos design. Maija Isola accepterede ikke regler eller restriktioner, og i protest designede hun en hel kollektion af storbloomstrede mønstre. I dag er Unikko/Poppo, blomstermønstre, mere populære end nogensinde før. Maija Isola har ladet sig inspirere af tidens pop-design i glade farver. Ligesom pop-designet har hun skabt et fladt, skærmagtigt udtryk og mønstre i store skalaer. Unikko gør op med blomstret ungdomsromantik i sarte lyse farver, som dominerede i 1950'erne. Det består af overdimensionerede blomster i pangfarver. For den ældre generation var det utænkeligt at blande farverne på den måde. Rød kombineret med orange og lyserød brød med al æstetisk opfattelse og farveharmonie i boligindretningen i 1950'erne.

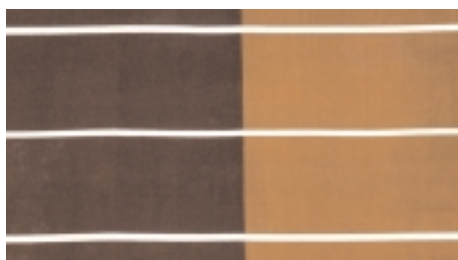
Blomsterne indfanger også en form for essens af 1960'ernes kunstneriske og sociale klima.

Ungdomsoprøret bestod af en række forskellige antiautoritære tendenser og idéer og kan konkret ses som en reaktion imod bl.a. atomvåben, Vietnamkrigen, kapitalismen og forbrugersamfundet. Samtidig var der fokus på at skabe et alternativ til det bestående samfund i form af fx kollektiver. For hippierne blev netop blomsten et nyt symbol og våben. De var blomsterbørn og ønskede 'Flower Power'.

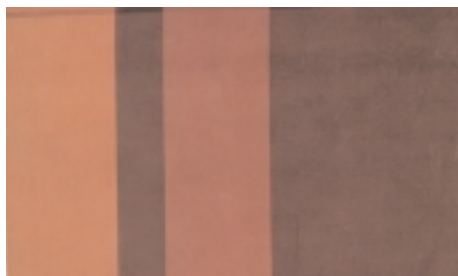
Meloni-mønster

Maija Isolas arbejder i Meloni-serien med abstrakte motiver og med det, man kunne kalde for essensen af design, vandmelonen, er her transformeret til en abstrakt oval form med overvældende farvesammensætninger. I Meloni-motivet ses også en reference til den amerikanske maler Jasper Johns, der i 1955 skabte et skydeskivemotiv, som både har en popagtigt nem aflæselighed, men som også symboliserer et politisk indhold. USA havde et par år tidligere afsluttet Koreakrigen.

Maija Isola eksperimenterede hele sit liv med tekstiler. I perioden 1979-1987 arbejdede hun sammen med datteren Kristina Isola. De udviklede mikro- og makromønstre: geometrisk abstrakte og stilerede blomstermønstre. Maija og Kristina Isolas design har haft en kolossal betydning for opbygningen af Marimekkos identitet. Mønstrene har haft en nærmest magnetisk virkning på mange, og det har betydet, at de den dag i dag har en fascinationskraft også for yngre generationer.

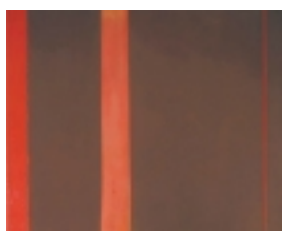

Vuokko Nurmesniemi: "Tiibet" mønster, 1953, bomuldsstof, foto: Marimekko.

Vuokko Nurmesniemi: "Indus" 1953, bomuldsstof, foto: Marimekko.

Barnett Newman: "Adam", 1951-1952, Tabte Purs-hased 1968 © ARS, NY et DACS, London, 2002.

Vuokko Nurmesniemi: kjole, 1957, "Piccolo mønster" 1954. Ægskulpturen bag ved er skabt af Ilmari Tapiovaara.

Vuokko Nurmesniemi: Jokapoika skjorte, 1956, Armi Raita og en model er iklædt Jokapoika shirts, i slutningen af 1960'erne

Vuokko Nurmesniemi – skaber af Marimekko-mode

Vuokko Nurmesniemi (f. 1930) arbejdede for Marimekko i perioden 1953-1960. Hun var uddannet keramikker fra Helsinki Institut for Industriel Design, men fik sideløbende interesse for tekstiler.

Armi Ratia, leder af Marimekko, satte Vuokko Nurmesniemi til at designe et tekstil med udgangspunkt i den svenske designer Viola Gråstens mønstre. Det ville Vuokko ikke, da hun ønskede at udvikle en egen original stil. Hendes kendetegn blev i første omgang ekstremt enkle, grafiske mønstre, hvor der var fokus på farven og det rytmiske samspil mellem vertikale og horisontale linier. Det ses eksempelvis i tekstilet Tiibet fra 1953. I tekstilet Indus ses en stærk inspiration fra den amerikanske maler Barnett Newman.

Color field-maleren Barnett Newman skabte abstrakt kunst i intense mørke farver. Han ville gerne ryste publikum og få dem til at træde ind i en anden verden. Newman insisterede på billedets individualitet og forsøgte at eliminere enhver form for tilknytning til en absurd og fremmedgjort verden. Det er lige så meget beskuerens forestillingsevne og behov for at skabe mening uden for værket, han udfordrer, som det er kunstværkets egne formelle eller indholdsmæssige kvaliteter, der præsenteres. Vuokkos tekstil kan nok ikke tillægges samme betydningsindhold, men at hun har været optaget af Newman, er åbenlyst.

Vuokko Nurmesniemi som modedesigner

Vuokko Nurmesniemi blev Marimekkos første fuldtids modedesigner. Hun var optaget af modernismens enkelthed og stræben efter gode, komfortable og praktiske hverdagsprodukter og tøj. Hendes kjoler var ofte simple i deres snit og udformning, uprætentiøse og uden nogen form for snærende indskæringer, som man så det i 1950'ernes mode.

Vuokko Nurmesniemi skabte tøj, der gav plads til kroppens frie udfoldelse – tøj der ikke er fikseret på taljen, men i stedet understreger kroppens lange linier. Det ses eksempelvis i kjolen Kivalkamkko fra 1957, der er udført i stribet stof. Tøjet, som Vuokko Nurmesniemi tegnede for Marimekko, skulle på samme måde som det funktionalistiske design have et tidløst udtryk, der gjorde, at det samme tøj kunne produceres år efter år, og at kunderne kunne gå med den samme kjole i flere år uden at føle sig umoderne. Hendes tøj kan ses som en form for anti-mode. Moden er normalt lagt an på at være bevidst omskiftelig med forskellige kollektioner, der meget hurtigt bliver umoderne. Men på trods af denne anti-mode-idé som Marimekko-tøjet hvilede på, blev det købt og brugt af flere modebevidste mennesker, heriblandt Jacqueline Kennedy.

Senere, da ungdomsoprøret og studenteroprøret brød ud i 1968, blev Nurmesniemis stribede Jokapoika-skjorte (1956) taget som udtryk for de nye radikale, venstreorienterede idéer: "Ned med professorvældet og ind med samfundsrelevante uddannelser og indflydelse til studenterne" lød parolerne. Marimekko blev herved koblet til en oprørs, kritisk intelligentsia uden egentlig selv at have lagt op til det.

Annika Rimala: "Ryppypeppu", buksedragt, "iso Suomu" mønster, 1965.

Annika Rimala

Vuokko Nurmesniemi stoppede som designer hos Marimekko i 1960 og startede eget designfirma med navnet Vuokko. Designeren Annika Rimala (f. 1936) overtog hendes job. Først var det svært for hende at skulle leve op til Vuokko Nurmesniemi og samtidig skabe et eget udtryk. Men i 1961 foldede Annika Rimala sig for alvor ud med en ny profil. Hun skabte tøj med iøjnefaldende grafiske mønstre bygget op af enkle, organiske former i stærke pangfarver. Hendes tøj var bevidst funktionelt, da hun ønskede, at det skulle være til at hoppe, danse og sidde i.

Annika Rimala var ligesom Maija Isola påvirket af 1960'ernes nye kultur med dens mod- og protestbevægelser og et ungdomsoprør mod "the establishment" og forældregenerationens værdier. Det var tiden for eksperimenterende livsformer, idéer om nye sociale fællesskaber samt kvinde- og seksualfrigørelse. Massekulturen og massemedierne fik på dette tidspunkt en meget stor udbredelse, og mange af tidens unge designere og arkitekter mente, at modernismen med sit rene, enkle og funktionelle udtryk var en elitær stil, der havde fjernet sig fra hverdagskulturen. Den amerikanske arkitekt og designer Robert Venturi satte i begyndelsen af 1960'erne ord på oprøret mod funktionalismen med parolen "Less is a bore" og kritiserede herved – med en henvisning til arkitekten Mies van der Rohes berømte sentens "Less is more" – modernismen for at være for pæn, steril og kedelig.

En ny holdning til kroppen slog igennem i løbet af 1960'erne og resulterede i tætsiddende heldragter og utraditionelle indretninger af boligen. De borgerlige værdier blev forkastet til fordel for lyst og seksualitet. Psykedeliske farver og mønstre dukkede op med den nye frigjorthed og knyttede også an til beatmusik og eksperimenter med bevidsthedsudvidende stoffer. Denne 60'er-kultur satte også sine tydelige spor i Annika Rimalas mode og design, som er ekstremt kropslig i sit udtryk. Rimala designede også en lang række kjoler og regnfrakker i poppede, psykedelisk prægede mønstre.

Annika Rimala. "Tiira" kjole; "Iso Laine" mønster, 1965, bomuld.

Annika Rimala "Passi" kjole; "Klaava" mønster. 1967, Velour, bomuld.

Annika Rimala, "Vesihäisi" regnfrakke; "Kruuna" mønster, 1968. voksbehandlet bomuld.

Annika Rimala, "Tasaraita" T-shirts, 1967-68, bomuld, polyester jersey.

Fujiwo Ishimoto. "Taiga" mønster, 1978, bomuld.

Fujiwo Ishimoto, "Lepo" mønster, 1991, bomuld.

Funktionelle striber

I slutningen af 1960'erne skabte Annika Rimala også mere funktionelle designs i form af stribeede T-shirts inspireret af de amerikanske kulminearbejderes fra omkring år 1900. Rimala blev senere særlig kendt for dette stribeede jerseytøj, der blev et symbol på finsk, tidløs unisex-mode. Disse stribeede kollektioner blev hurtigt populære hos kreative og progressive forbrugere, på samme måde som Nørgaard på Strøget's klassiske, stribeede T-shirts og bluser blev det i Danmark.

Fujiwo Ishimoto

Fujiwo Ishimoto (f. 1941) kom til Finland fra Japan i 1970. Han arbejdede først for firmaet "Decembre", som Armi Ratias søn Ristomatti Ratia var direktør for. I 1974 begyndte han at arbejde for Marimekko. Hans meget personlige stil gav Marimekko en tiltrængt fornyelse i 1970'erne og 1980'erne. Han var optaget af naturen og af abstrakt design. Hans design var på ingen måde så farverigt, spontant og sprudlende som de hidtidige designs. Han var inspireret af traditionelt asiatisk kunsthåndværk og tekstilkunst samt af finske traditioner og natur.

Marimekko – den nedadgående kurve vendes til succes

Marimekko løb for alvor ind i problemer i slutningen af 1970'erne. Firmaet blev anklaget for ikke at være innovativt, men blot sælge de kendte designklassiskere, som Marimekko tidligere havde udviklet. I 1979 døde Armi Ratia. Firmaet blev derefter ledet af hendes børn. Marimekko havde ikke længere den gennemslagskraft, som det havde haft i 1950'erne, -60'erne og begyndelsen af -70'erne. Firmaet var på dette tidspunkt i færd med at blive opløst i en nedadgående spiral.

I 1991 blev Kristi Paakkanen, en god ven af Armi Ratia, direktør. Da hun trådte til, var hun nødt til at sælge sit reklamebureau "Womena", som hun havde grundlagt i protest mod den diskriminerende brug af kvinder i reklamer. Hun begyndte at stramme op på firmaet og droppede straks en lang række mønstre. Til gengæld satte hun mønstre i produktion, som tidligere var blevet forkastet. Hun ansatte også nye designere som Ritva Falla og Teresa Moorhouse, der har genfundet tidligere tiders på én gang både enkle og samtidig udfordrende udtryk. I sommeren 2000 blev Maija Isolas storblomstrede Unikko/Poppy-mønstre brugt i en ny modeserie og dannede udgangspunkt for dekoration på tv-skærme, computermus, bestik, covers mm. Firmaet har haft stor succes med dette nye udvalg af varer og har åbnet nye butikker rundt omkring i verden. Marimekko er altså et populært mærke igen blandt såvel unge som ældre.

Marimekko mønstre på computermus 2004, www.kokuyo.co.jp/.../marimekko/img/top_photo.jpg

Kristina og Maija Isola "Poppy" mønstre som betræk på stol, sengelinned og taske 2004. Foto: www.corcom.com.au/Gallery/marimekko.jpg

